

Nieuwe publicatie

Getuigenissen van de «andere oorlog»

Opwijk en Mazenzele (en omstreken) 1914-1918

Heemkring
Opwijk-Mazenzele

Met de steun van
PROVINCIE
VLAAMS-BRABANT

Voorstelling en inhoud

Velen zullen zich ongetwijfeld nog de grootse tentoonstelling "De andere oorlog. Opwijk-Mazenzele 1914-1918" herinneren die onze vereniging van 11 tot 19 november 1989 organiseerde in de nieuwe lokalen van de POB op het Hof ten Hemelrijk.

Nu, 90 jaar na het begin van WO I, verzorgen wij een publicatie over deze bijzondere periode in onze geschiedenis.

Een publicatie opbouwen rond een oorlogsperiode voor een dorp dat al bij al gespaard bleef van de ergste oorlogsgruwelen, waar geen grote veldslagen plaatsvonden en dat op een eerder veilige afstand kon blijven van het loopgravenfront, lijkt op zichzelf misschien een overmoedig initiatief.

Maar ook voor onze kleine dorpen Opwijk en Mazenzele en omstreken schreef de grote oorlog een apart verhaal. Een verhaal van overmacht, van plundering, brandstichting en moord, van armoede en honger, van onderdrukking, diefstal en vernedering door een vreemde bezetter, van smokkel en woekerpraktijken. Een verhaal ook van ca. 400 jongens en mannen, dienstplichtigen en vrijwilligers, die jarenlang aan het front dienst deden voor het vaderland of in kampen verbleven, en waarvan er helaas een 30-tal hun dorp en hun familie, hun kennissen en vrienden nooit meer terugzagen. Maar ook een verslag van ongekende samenhang, solidariteit en diep menselijke inzet voor de medeburgers.

Het lag niet in onze bedoeling een nieuwe geschiedenis te schrijven van deze oorlog in onze streek. Veeleer willen wij het leven van de Opwijkenaars in deze oorlogsperiode in herinnering brengen door in de eerste plaats een gestructureerde verzameling en verwerking te brengen van een reeks authentieke bronnen uit die periode, aangevuld met vele tientallen commentarierende illustraties.

Natuurlijk gingen wij in de eerste plaats terug op zoek naar de informatie waarover wij 15 jaar geleden, bij de tentoonstelling in 1989, beschikten. Maar daarnaast zijn wij er toch ook in geslaagd om een aantal tot hiertoe ongekende documenten te raadplegen en te verwerken. De inhoud van dit boek zal u daarvan zeker overtuigen.

De ca. 30 hoofdstukken van deze publicatie kunnen onderverdeeld worden in:

- een aantal bijdragen van één auteur die zijn ganse oorlogservaring en deze van zijn omgeving verhaalt vanuit zijn eigen betrokkenheid, zoals het Oorlogsdagboek van Louis Lindemans, de Verslagen aan het bisdom van de parochiepastoors, het Dagboek van frontsoldaat-grenadier Jan De Nil, de Congregatie van de zusters van Sint-Vincentius a Paulo te Opwijk onder de oorlog (moederhuis in Opwijk en bijhuizen), het Dagboek van soldaat-brancardier Louis Geeurickx,...
- één enkele authentieke bron die diverse aspecten behandelt, zoals de verzameling frontblaadjes "De stem uit Opwijk", de verslagen in het Oorlogsboek van het Davidsfonds,...
- een aantal bijdragen, over diverse aspecten van de oorlogsomstandigheden, waar mogelijk chronologisch opgebouwd, op basis van divers bronnenmateriaal en veelal met verwijzing naar verdere literatuur.

Alle hoofdstukken, met hun relevante commentarierende illustraties, hebben wel gemeen dat zij de originele bronnen en de authentieke getuigenissen van tijdgenoten van WO I zelf weergeven. Deze getuigenissen worden ondersteund met inleidende teksten, aanvullende notities en achtergrondinformatie en verwijzingen en, waar nodig, vertalingen naar het Nederlands.

Een ander uitgangspunt was het feit dat Opwijk en Mazenzele niet alleen staan. Er werden dan ook heel wat gebeurtenissen en feiten betreffende omliggende dorpen in dit werk opgenomen.

Een uitgebreide kroniek 1914-1920 (met bijzondere aanduidingen "Opwijk" –en omgeving- en verwijzingen hiervan naar relevante passages in het boek), en verwijzingslijsten op persoonsnamen en op plaatsnamen (steden, gemeenten, dorpen, landen, streken,...) maakt de inhoud van het volledige werk erg toegankelijk.

Volgende hoofdstukken worden opgenomen in het boek:

- Opwijk en Mazenzele anno 1914
- 1914-1919 – Algemene historische situering
- Kroniek 1914-1920
- Het oorlogsdagboek van Louis Lindemans 1914-1918
- Lotelingen, miliciens, vrijwilligers "met premie" en oorlogsvrijwilligers
- De eerste oorlogsweken - Onze dorpen in de vuurlinie
- Opwijkse vluchtelingen
- De bevoorrading van de bevolking, de armoede, de hulporganisaties
- Vluchtelingen en geëvacueerden in Opwijk (1914, 1917, 1918)
- Het dagboek van frontsoldaat-brancardier Louis Geurickx
- Gedachten, brieven en opstellen 1914-1918 van Louis Geurickx
- Het verhaal (met dagboek) van frontsoldaat-grenadier Jan De Nil
- De verslagen aan het bisdom van de parochie-pastors van Opwijk en Mazenzele
- Het verhaal van Leo Lindemans
- In de interneringskampen in Nederland

- Krijgsgevangen in Duitsland
- De Congregatie van de zusters van Sint-Vincentius a Paulo tijdens de oorlog (moederhuis te Opwijk en de bijhuizen)
- Het verhaal van frontsoldaat Constant Meskens
- De bezetting 1914-1918
- Het Oorlogsdagboek van het Davidsfonds
- Soldatenbrieven
- Het frontblaadje "De stem uit Opwijk"
- Oorlogsschade en –vergoedingen
- Enkele aspecten van de culturele-maatschappelijke-sociale werking tijdens de oorlog
- WO I en de Vlaamse beweging en activisme
- Militaire slachtoffers Opwijk en Mazenzele
- Burgerlijke slachtoffers Opwijk en Mazenzele
- De oorlog herinnerd: erkentelijkheids- en herinneringsmedailles, bevrijdingsstoet, monumenten der gesneuvelden, oudstrijdersverenigingen, de oorlog bezongen,...
- Bronnen- en literatuurlijst
- Verwijzingslijst op persoonsnamen
- Verwijzingslijst op plaatsnamen

Technische beschrijving

Het werk omvat 544 bladzijden, formaat ca. 210 x 295 mm en is rijk geïllustreerd met foto's, tekeningen, fragmenten van kaarten en plannen,

...

Het boek wordt gedrukt op mat maco-papier van 130 gr.

Het wordt fraai gebonden, garen genaaid, met een harde geplastificeerde kartonomslag in vierkleurendruk.

Bestellen

Voorintekensprijs tot 20 november 2004: 29,50 euro.

HOM-leden (abonnees op HOM-tijdschrift): 25,00 euro (n.a.v. 20 jaar HOM), beperkt tot één exemplaar per lid. Deze korting geldt ook voor nieuwe leden die zich nu inschrijven vanaf de jaargang 2005).

Na voornoemde datum: 32,00 euro voor iedereen.

De boeken kunnen afgehaald worden op de voorstelling van het boek half december 2004, bij de hieronder vermelde HOM-medewerkers of worden gratis thuisbezorgd in Opwijk en Mazenzele.

Verzendingskosten voor België: 7,00 euro.

Inschrijving door overschrijving van het overeenkomend bedrag op bankrekening 068-2164258-21 van HOM met vermelding "Getuigenissen «andere oorlog»" of rechtstreeks bij:

- Ingo Luypaert, Brussegemkerkstraat 13, 1785 Brussegem – tel. 0478-23 47 33

- Jan Meeussen, Stationsstraat 13, 1745 Opwijk – tel. 052-35 67 90

- Jules Van de Velde, Dries 7, 1745 Opwijk – tel. 052-35 06 99

- Maurice Willocx, Bolstraat 93, 1745 Opwijk – tel. 052-35 50 27

Verschijningsdatum: half december 2004.

Meer info:

Heemkring Opwijk-Mazenzele

Bolstraat 93, 1745 Opwijk - Tel. 052-35 50 27

E-mail: heemkringopwijk@hotmail.com

URL:

<http://users.pandora.be/HOM/WO-1/WO-1.htm>
(onder www.heemkringopwijk.be)